

06 ISLAMITISCHE FILOSOFIE

Spreker: dr. Michiel Leezenberg (Amsterdam)

De islamitische denktraditie:

deel 1 *De rationalistische filosofen en hun tegenstanders;*

deel 2 *Klassieke islamitische mystiek.*

We krijgen zo vaak te horen dat de islamitische wereld nooit een Verlichting zou hebben doorgemaakt, of dat ze nog seculier en modern moet worden, dat het idee dat de Islam überhaupt een filosofische traditie heeft gekend al bijna als een *contradictio in terminis* klinkt. Toch is er wel degelijk zo'n traditie geweest; en de sporen ervan zijn tot vandaag zichtbaar. In deze twee lezingen komen respectievelijk de rationalistische stroming in de islamitische filosofie en de speculatieve mystiek aan de orde.

Het zal blijken dat de klassieke islamitische filosofie een aantal vrijdenkers heeft gekend, die nog radicalere opvattingen verkondigden dan Spinoza 7 eeuwen later. Bovendien heeft een van hen, al-Farabî (gest. 945 AD), aantoonbaar een inspiratiebron gevormd voor Spinoza's ideeën over de verhouding tussen filosofie en profetie, en massa en elite.

Ook zullen we aandacht besteden aan de mystiek van denkers als Ibn al-'Arabî en Jalal al-Dîn Rumi, wier invloed over vrijwel de hele islamitische wereld nauwelijks overschat kan worden.

In de lezingen zullen voorts de ontwikkeling van modern vormen van Islam en de lotgevallen van de klassieke filosofische traditie in recenter tijden worden besproken. We zullen met name aandacht geven aan het salafisme en zijn moderne intellectueel-historische wortels.

Literatuur:

Als inleiding is aan te bevelen:

Jan Bor en Karel van der Leeuw (red.), *25 eeuwen oosterse filosofie*. "Inleiding 'Islam'", door M. Leezenberg; tekstfragmenten van al-Farabî, Ibn Sîna/Avicenna, Ibn Taymiyya (eerste lezing); Sohwardî, Ibn 'Arabî, Molla Sadra (tweede lezing).

Voor de liefhebbers, en gevorderde belangstellenden, is er ook:

Michiel Leezenberg, *Islamitische filosofie: Een geschiedenis* (2e editie, 2008).

Michiel Leezenberg is UHD aan de afdeling wijsbegeerte en in het programma Religie in de moderne wereld aan de Universiteit van Amsterdam. In 2002 won hij de Socrates wisselbeker voor het beste Nederlandstalige boek, voor zijn *Islamitische filosofie: een geschiedenis*.

Samen met Robbert Woltering schreef hij *De Koran voor beginners* (2010). Hij publiceert geregeld in media als NRC Handelsblad. Begin 2016 verscheen van zijn hand *De minaret van Bagdad: Seks en politiek in de islam*.

Aantal avonden	2
Plaats	Fontys Sporthogeschool, Theo Koomenlaan 3, 5644 HZ Eindhoven
Tijd	19.30- 21.30 uur
Datum	15 en 22 januari 2019
Thema	06
Kosten	€15,00